

ZPRÁVY A OHLASY

Měsíčník novoměstského sboru

*Červen
2023*

**ČESKOBRATRSKÁ
CÍRKEV EVANGELICKÁ**
FARNÍ SBOR V NOVÉM MĚSTĚ NA MORAVĚ

*Ročník
XXII.*

Pastýřský list k jednotě církve

Milé sestry, milí bratři, nejvyšší orgán naší církve přijal dne 27. května t. r. toto usnesení: „Synod ČCE souhlasí s možností požehnání svazků osob stejného pohlaví, pokud o to požádají. Synod ČCE vnímá, že názory na tuto otázku nejsou v církvi jednotné, podporuje činnost komise pro soužití s LGBTQ lidmi a pokračování diskuse v církvi o tomto tématu. Synod konstatuje, že žádný kazatel není povinen žehnat svazkům osob stejného pohlaví.“

Pro žádné společenství není snadné ani příjemné si připustit, že se v něčem jeho členové neshodují. Oceňuji odvahu synodu přiznat otevřeně, jak na tom jsme. Přitom je třeba si uvědomit, že synodní usnesení jen konstatuje různost názorů v této věci, kterou mnozí vnímáme již řadu let. Synod tedy nevnaší do církve rozkol, nýbrž uznává oprávněnost toho i onoho postoje.

Při synodním jednání jsme si mohli uvědomit, v čem jsme naopak zajedno. Naše jednota je založená hlouběji než zmíněné rozdíly. Každý z nás se vztahujeme ke Kristu, k jeho evangeliu. Své názory utváříme pod osobním dotykem Božího slova, ve svobodě a odpovědnosti před tváří Boží. A patří k zásadám naší církve, že do této osobní svobody a odpovědnosti žádným administrativním usnesením nezasahuje.

Rozhovor na synodu jsme vedli ve vzájemném respektu a s ohledem na druhé, zvláště na ty, kdo jsou v menšině. Totéž by mělo platit pro rozhovor ve všech církevních grémiích i mezi jednotlivci. A je odpovědností starších církve, aby hájili prostor svobody a chránili slabší před nátlakem a manipulací.

Není to zdaleka poprvé, kdy se církevní společenství vyrovnává s růzností ve svých řadách. Můžeme k tomu nacházet četné biblické analogie, zvláště v epištolách, např. Římanům 14. Silně mi odtud zaznívá upozornění, abychom druhé nesoudili ani nezlehčovali.

Zachovat a posílit naše církevní společenství je mým osobním zájmem. Nabízím setkání a rozhovor jednotlivcům i staršovstvům. Komukoli, pro koho je těžké toto synodní usnesení přijmout.

Svatodušní svátky, které jsme nedávno slavili, svědčí o rozmanitosti, která ke každému promlouvá jeho jazykem, i o jednom

společném zdroji, z něhož tato rozmanitost vychází a který zároveň všechny pojí.

A proto prosím: „Snášejte se navzájem v lásce a usilovně hleďte zachovat jednotu Ducha, spojení svazkem pokoje.“ (Ef 4,2-3)

Pán Bůh vám žehnej,

Pavel Pokorný

Procházka bohoslužbami – závěr

Nezbývá než souhlasit s profesorem Pavlem Filipim, že závěr bohoslužby je, má být „strmý, neprodlužovaný“. Někdy splývá s koncem eucharistického bloku, který býval ukončován zvoláním (diakona): *Ite missa est (ecclesia)* – „Jděte, církve se propouští“ (což dalo název vlastně celé katolické bohoslužbě - mši). Církve ale není jen propouštěna, nýbrž posílána. „Zde se otevírají dveře kostela zpátky do světa. Bohoslužba není, nemá být pouhým ‚vytržením ze světa, nýbrž také posláním do světa‘ (Agenda I,30). Všední den a svět byly jistě v průběhu bohoslužby už dříve různým způsobem přítomny, ve zvěstování a zvláště významně v přímluvné modlitbě, nyní však, před závěrem, s novým důrazem na to, že bohoslužba má své pokračování v běžném rytěrování křesťana v rodině a zaměstnání, ve všednosti světa, v misijní, pastýřské a diakonické službě, v solidaritě a nasazení pro trpící.“ (Filipi, Pozvání k oslavě, str. 235)

V naší církvi v tu chvíli dojde právě na tzv. poslání, tedy biblické čtení – často z parenetických (napomínacích) oddílů epištol nebo proroků. Nemusí však jít jen o naléhání či napomínání, ale také o povzbuzení účastníků bohoslužeb, aby svůj zápas víry a služby konali v síle Ducha svatého, inspirování příkladem proroků a apoštolů.

K požehnání pak praktický teolog Pavel Filipi píše, že nebylo vždy pravidelnou součástí závěrečné části bohoslužby, dříve předcházelo už eucharistii (kdy byl propouštěn nepokřtěný lid, který nepřistupoval k slavení Hodu beránkova) – v římskokatolické církvi se děje trojiční formulí („Požehnej vás všemohoucí Bůh, Otec i Syn i Duch svatý“), někdy doplněnou vlastní kreací liturgovou.. „V evangelickém prostředí (ale nejen zde) se často opět raději užije slov

Písma před vlastní kreací liturgovou. Nejčastěji to bývá tzv. áronské požehnání (Nu 6,24-26), méně často jiný výrok Bible (např. Ž 121,5-8, Fp 4,7 aj.).

Jak se to děje je otevřenou otázkou – zda požehnání udělíme, zvěstujeme, nebo „jen“ vyprošujeme. Filipim preferovaná je ono vyhlášené požehnání (obrážející se i v tom, že se místo „optativní“ podoby „Ať Hospodin ti žehná a chrání tě“ se využije spíše indikativ futura – tedy oznamovací způsob obrácený do budoucnosti: „Hospodin tě požehná a ochrání tě“), což podle Filipiho „vystihuje, že požehnání se vztahuje k budoucnosti ať jakkoli dlouhé, a zároveň vyjadřuje, že se na vyhlášené požehnání je možno jistotně spolehnout, není to pouhé přání.“ (Filipi, str. 240) Ideální stav je, když na přijaté požehnání shromáždění odpoví Amen na důkaz přijetí a vzetí vážně.

Ondřej Ruml

Z archivu sboru II – volby farářů a staršovstev

Při pátrání po statutu kazatelské stanice v Bystřici jsem narazil ve žďárském okresním archivu ve složce staršovstvo také na pár zajímavých okolností týkajících se voleb farářů i staršovstev. V současnosti ve staršovstvu řešíme dlouhodobě postavení okrajových členů sboru a seznam těch, kdo mohou při sborovém shromáždění hlasovat. V tuto chvíli mohou hlasovat všichni členové sboru starší 18 let. Podle archivních dokumentů se zdá, že tomu bývalo jinak: staršovstvo novoměstského sboru v roce 1921 do seznamu těch, kdo mohou hlasovat při sborovém shromáždění řadilo ty členy sboru, kdo „dosáhli 24 let, nejméně rok bydleli na území sboru a příspěvky sborové řádně zapravili.“

V dopisu ze 7. července 1938 žádá sbor o druhé farářské místo, které nebylo od roku 1930 obsazené, pádným argumentem je 20 (!) hodin náboženství týdně po školách. Synodní rada s tím souhlasila a stanovila kvótu na plat a to na 7000 Kč na jednoho faráře, a dále žádala, aby byl sepsán kazatelský statut. Ten je ve složce přiložen a vymezuje se v něm rozdělení práce - bohoslužby v Novém Městě a jednou za měsíc v Bystřici a jednou v Blažkově (když jeden káže

v kazatelské stanici, je druhý ve Městě.) „Církevní funkce: křty, oddávky, pohřby, soukromé posluhování svatou Večeří Páně budou konati oba faráři podle daných okolností, podle přání stran a podle rozhodnutí prvního faráře Vincence Vašíře.“ O konfirmační přípravu se budou dělit, nedělní školu bude mít na starost druhý farář sboru Václav Kejř; o kvótu – tedy zřejmě plat – se mají dělit rovným dílem, štola pak náleží každému „podle vykonané funkce“. Volba V. Kejře za druhého faráře sboru se měla konat 4. září 1938, ale protože se z 280 hlasovných členů sboru sešlo pouze 80, byla volba svolána na neděli 18. září, kdy bylo přítomno 99 členů s hlasovacím právem (a protože šlo o druhou schůzi, mohla se volba konat zřejmě za účasti i méně než poloviny hlasovných členů) a v ní byl zvolen Václav Kejř 98 hlasy, jeden lístek byl prázdný. Ani tehdejší doby nebyly prosty napětí – s ohledem na přípravu stavbu fary roku 1941 rezignoval na svou funkci farář Vašíř (zřejmě funkci předsedy staršovstva). Po rozhovoru svou rezignaci odvolal, aby ji podal „znovu a definitivně“ 13. února 1942.

Nevolili se ale jen faráři, ale i staršovstvo, to mělo v roce 1958 24 řádných členů a 12 náhradníků. Tehdejší doba s sebou nesla třeba to, že v roce 1959 pokladník Josef

Šejnoha rezignoval na funkci presbytera, protože, jak píše, „nepodařilo se mi přesvědčit dceru o návštěvě konfirmačního

cvičení... a tato skutečnost se neslučuje s funkcí presbytera.“ V roce 1964 staršovstvo řeší klesající účast na bohoslužbách (tu potom také v sedmdesátých letech, kdy účast dále poklesla během několika let o 20 procent, v roce 1977 průměrná účast v NM 180), je vytvořen seznam těch, kdo chodí do kostela málo či vůbec a snaha je oslovit. Při volbě staršovstva v roce 1980 bylo odevzdáno 140 lístků a zvoleno stále ještě 24 členů a členek staršovstva.

Ondřej Ruml

Informace ze sboru

Shromáždění, která nás čekají

9.6.	18.00 – schůzka učitelů NŠ
14.6.	Výjezdní staršovstvo v Blažkově
11.6.	Sborový výlet Valašsko – 6.00 odjezd od KD -19.30 návrat
13.6.	19.30 – KRUH
17.6.	HORÁCKÁ GALERIE - Lunch Meet – food festival pro Pomněnku
18.6.	Bohoslužby se křtem Sary Purchartové
20.6.	9.30 - Kavárnička (nejen) pro seniory – Posezení při kávě a čaji a rozhovoru
24.6.	19.00 - mládež
25.6.	Rodinná neděle – bohoslužby se křtem Niny Růžičkové - program pro děti

Reutlingen-Betzingen + Nové Město na Moravě = 30 let partnerství

Jak to všechno začalo?

Brzy po revoluci navštívil ČCE pěvecký sbor z Württemberska a zavítal také do Nového Města na Moravě. Jedna z členek zájezdu – Ursula Vöhringerová, manželka betzingenského faráře, měla speciální úkol: pokusit se cestou po evangelické církvi vytipovat partnerský sbor. Současně se nový novoměstský farář Daniel Ženatý rozhlížel po tomtéž. A tak došlo k propojení, domluvě mezi faráři i staršovstvy a odstartoval čas setkávání, sbližování a přátelství. Dnes můžeme bez nadsázky říct – vzniklo třicetileté partnerství sboru z Betzingen a sboru novoměstského.

Faráři odcházejí, lidé zůstávají

Vzácností tohoto partnerství jsou hluboká přátelství jednotlivých rodin, která jsou navázána mnohdy už v druhé generaci. V devadesátých letech několik děvčat pobývalo v německých rodinách jako „au pair“, což provázanost s konkrétními rodinami posílilo. Mnohé jsou v kontaktu dodnes. Výhodou je několik zdatných jazykové vybavených překladatelů, kteří vždy poslouží tlumočením na jedné či druhé straně. A tak je partnerství stále živé, ačkoli v Betzingen odešli už dva faráři do důchodu a v Novém Městě se pastýři sboru také již dvakrát obměnili.

Květnová návštěva partnerského sboru

Desetičlenná skupina vyrazila dvěma auty do jižního Německa v pátek 5. května. Přátelé si nás večer rozebrali do rodin k ubytování.

Na následující tři dny pro nás připravili pestrý program. Momentálně je sbor bez faráře, organizace se z pověření staršovstva chopil lékař a

výpomocný kazatel Jörg Lamparter. Sportovní vybavení bylo dopředu avizováno, a tak jsme v sobotu vyrazili na výlet. Navštívili jsme hrad Hohenneuffen, k němuž vedla cesta po úbočí kopce čerstvě olistěným lesem, po dešti svěžím a voňavým. Nu, do pořádného kopce to bylo! Odměnou nám byl nejen oběd na terase u místního kiosku, ale i nádherný výhled do krajiny, skoro jako z letadla. Výšlap pokračoval po prohlídce hradu, naštěstí už spíše z kopce, občas blátem, strmým svahem, celkově však jarní přírodou a za slunečného počasí.

Večer s připomínkou jubilea partnerství sborů

V podvečer jsme se Němci a Češi setkali ve sborovém domě v Betzingen. Vzpomínalo se, dobře jedlo, promluvili faráři zakladatelé Gerhard Vöhringer a Daniel Ženatý. Setkání navštívil i místní biskup; a důkazem toho, že atmosféra byla skutečně milá a přátelská, bylo, že setrval v družných hovorech až do konce. Promítaly se staré i novější fotky a připomínaly návštěvy novoměstských zde a Betzingenských u nás. Zážitků za těch třicet let nebylo málo!

Slavnostní bohoslužby

V neděli jsme se sešli v betzingenském kostele – Mauritiuskirche. Liturgii vedl Jörg Lamparter, dialogické kázání na Žalm 98 – Zpívejte Pánu nové písně – měli faráři Vöhringer a Ženatý. Slavili jsme společně večeři Páně a slavnostnost chvíle podtrhl místní pěvecký sbor.

Kávu po kostele jsme pili ještě za slunečného počasí, během oběda se to ale zvrtno k dešti. Odpolední výlet do zajímavých vápencových jeskyní „Olga

höhle“ a následná vycházka byly provázeny dešťovými kapkami. V pozdním odpoledni jsme se sešli v restauraci Alteburg ke společné večeři, kde jsme si mohli dopovědět všechno, co jsme doposud nestihli. Byla to příjemná tečka za dvěma dny vzájemného sdílení. Děkujeme všem, kteří s organizací měli nemalou práci! V pondělí dopoledne jsme ještě navštívili Marienkirche, největší kostel v centru města, vystoupali na věž, pokochali se pohledem na město Reutlingen shora a poté vyrazili na osmihodinovou zpáteční cestu. Dešti jsme ujeli směrem na východ a do večera obě posádky dorazily v pořádku domů.

Tak zase příští rok v Novém Městě!

Daniela Ženatá

Zájezd v neděli 11. června 2023

6.00 sraz u Kulturního domu. Prosíme, přijďte včas, abychom v klidu nastoupili a nejpozději 6.15 odjeli. Presbyterna bude pro případné použití WC otevřena.

6.15 odjezd

9.15 příjezd do Stríteže nad Bečvou.

Kvůli rozsáhlým opravám kostela nenavštívíme bohoslužby v Hranicích na Moravě, jak jsme původně plánovali. Budeme ve sboru Strítež nad Bečvou.

9.30 bohoslužby, vede farář Josef Hurta

po nich povídání o sboru, mj. nově opravená fara a sborový sál; káva, čaj, a něco k tomu

11.15 odjezd do Hospice Citadela ve Valašském Meziříčí. Účastníme se části Dnů Diakonie – viz pozvánka a plakát.

12.00 oběd v areálu Citadely; cena oběda 170 Kč. Oběd zaplatíme za nás všechny fakturou. Peníze za oběd jsou v ceně zájezdu.

cca 12.30 prohlídka Citadely

13.30 odchod pěšky do evangelického kostela

14.00 prohlídka kostela, povídání, káva, frgály

15.00 odjezd na Hrubou Lhotu

15.30 kostel a sbor na Hrubé Lhotě

16.15 odjezd domů

19.30 příjezd do NMnM

cena zájezdu včetně oběda – 600 Kč.

prosíme zaplat'te do středy 8.6. na účet sboru – číslo 253070437/0600 v.s. 116 a do poznámky uveďte zájezd Valašsko, nebo hotově v kanceláři sboru.

Těší se na vás

Ondřej Ruml, Daniel Ženatý

Poutník chodí pěšky

V letech 2018 až 2020 jsem absolvoval s fotografem Jiřím Michlíčkem tři poutě z Nového Města na Moravě na Říp, do Vídně a na Sněžku. Zážitky z těchto cest jsem sepsal do knihy Poutník chodí pěšky. Nejedná se přitom o čistý cestopis. Snažil jsem se v ní zachytit také různé události a krátké příběhy, které jsme spolu zažili. Často jsme se dostali do situací, ve kterých jsme potřebovali najít shodu, abychom mohli pokračovat dál. To od nás vyžadovalo velkou dávku trpělivosti, ochoty naslouchat druhému i umění přiznat vlastní chybu. Jirka se vydání knihy nedožil, protože náhle zemřel na začátku roku 2022. A protože jsme na našich společných poutích podporovali Domácí hospic Vysočina, tak i část výtěžku z prodeje této knihy chci věnovat na Domov Pomněnka. Na darujme.cz jsem vyhlásil výzvu Poutník pro Pomněnku. Pokud si knihu koupíte, tak z každého prodaného výtisku přidám 68 Kč právě k této výzvě.

Knihy je vázaná v pevné vazbě, je doplněná barevnými fotografiemi a má 124 stran. Prodejní cena je 288 Kč. Kniha Poutník chodí pěšky pro vás může být inspirací pro prázdninový výlet, případně vám připomene místa, která jste možná někdy sami navštívili.

Petr Hladík

Nevyžádané rukopisy se nevracejí. Do příspěvků není obsahově zasahováno.
Názory autorů příspěvků nejsou vždy totožné s názory redakce nebo Farního sboru
ČCE v Novém Město na Moravě. Za obsah jednotlivých příspěvků odpovídají
jejich autoři.

©Zprávy a ohlasy

Měsíčník novoměstského sboru ČCE

Pro vnitřní potřebu vydává:

Farní sbor Českobratrské církve evangelické

Křenkova 151

592 31 Nové Město na Moravě

tel. 566 616 244, IČ 43378854

e-mail: nmmn@evangnet.cz

Číslo sborového účtu: 253070437/0600

K tisku připravil Slávek Žilka – e-mail: slavek.zilka@atlas.cz